

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

คำนิยาม

1. “**อนุญาต**” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้น และให้หมายความรวมถึงการออกใบอนุญาต การอนุมัติการจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตรและการให้อาชญาบัตรด้วย
2. “**กฎหมายว่าด้วยการอนุญาต**” หมายความว่า บรรดากฎหมายที่มีบทบัญญัติกำหนดให้การดำเนินการใดหรือการประกอบกิจการใดจะต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้
3. “**ผู้อนุญาต**” หมายความว่า ผู้ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจในการอนุญาต

ความเกี่ยวข้องกับกรมสรรพสามิต

1. มีความเกี่ยวข้องกับกรมสรรพสามิต เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้เป็น**กฎหมายกลาง** ที่กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม เพื่อรับคำร้องและศูนย์รับคำขออนุญาต ณ จุดเดียว เพื่อให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการขออนุญาต
2. กฎหมายฉบับนี้จะ**ใช้บังคับกับบรรดาการอนุญาต** การจดทะเบียนหรือการแจ้งที่มีกฎหมายหรือกฎกำหนดให้ต้องขออนุญาต จดทะเบียน หรือแจ้ง ก่อนจะดำเนินการใด **ของกฎหมายทุกฉบับ** ที่มีบทบัญญัติว่าด้วยเรื่องการอนุญาตดังกล่าว
3. **ตัวอย่าง** กฎหมายในหน้าที่กรมสรรพสามิตในที่มีบทบัญญัติว่าด้วยเรื่องการอนุญาต **เช่น** การขออนุญาตทำและขายสุรากลั่นชุมชน (ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493) การขออนุญาตขายสุรา ยาสูบ ไฟ้ เป็นต้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

1. หน้าที่ของผู้อนุญาตและการพิจารณาอนุญาต

1.1 จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน

1.1.1 ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข(ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ
ขั้นตอน และระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือ
หลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ

1.1.2 ปิดประกาศไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอ

1.1.3 เผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงาน

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

1. หน้าที่ของผู้อนุญาตและการพิจารณาอนุญาต

1.2 จัดให้มีศูนย์บริการร่วม

เพื่อรับคำขอและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการอนุญาตต่างๆ ตามแนวทาง
ที่ ก.พ.ร.กำหนด

1.3 พิจารณาปรับปรุงกฎหมายที่ให้อำนาจในการอนุญาตทุก 5 ปี

1.4 คอยสอดส่องการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการที่ อนุญาต

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

1.5 เพิ่มขึ้นตอนการขออนุญาต

- ให้เจ้าหน้าที่รับคำขอ ต้องตรวจสอบและต้องแจ้ง ให้ผู้ขออนุญาตทราบทันที
  - กรณีแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ในขณะนั้น (แจ้งให้ยื่นเพิ่มเติมให้ครบถ้วน)
  - กรณีไม่สามารถแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ในขณะนั้น (ให้บันทึกความบกพร่องและรายการที่ต้องแก้ไขหรือยื่นเพิ่มเติมโดยกำหนดระยะเวลาไว้)
- ถ้าผู้ยื่นคำขอ **ไม่** แก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติม (ให้พนักงานเจ้าหน้าที่คืนคำขอพร้อมชี้แจงเหตุผล)

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

- ถ้าได้**แก้ไข**หรือยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมครบถ้วน/
ยื่นถูกต้องครบถ้วนตามคู่มือสำหรับประชาชนแล้ว
  - **ห้าม**เจ้าหน้าที่เรียกเอกสารเพิ่มเติม/ปฏิเสธคำขอ
  - ถ้าเจ้าหน้าที่**เรียกเอกสารเพิ่มเติม/ปฏิเสธคำขอ** จะต้อง
    1. เกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือทุจริตของเจ้าหน้าที่ และ
    2. ต้องดำเนินการทาง**วินัย**หรือดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่นั้นด้วย

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

- ผู้อนุญาตต้องดำเนินการอนุญาตตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน และแจ้งผู้ขออนุญาตภายใน 7 วัน นับแต่พิจารณาแล้วเสร็จ
- หากครบตามกำหนดเวลายังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขออนุญาตและคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบทุก 7 วัน

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

2. หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ คณะกรรมการพัฒนา กฎหมาย และคณะรัฐมนตรี

2.1 หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เช่น

- รายงานต่อคณะรัฐมนตรี พร้อมทั้งเสนอแนะการพัฒนาหรือปรับปรุง
หน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติราชการ ในกรณีทีล่าช้ากว่าที่กำหนด
เกินสมควร หรือล่าช้าเพราะขาดประสิทธิภาพ
- กำหนดแนวทางจัดตั้งศูนย์บริการร่วม

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

- ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยกเลิกการอนุญาต หรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาต

2.3 หน้าที่ของคณะรัฐมนตรี

- ออกพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมเยี่ยงต่อใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่อใบอนุญาต
- พิจารณายกเลิกการอนุญาตหรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาต
- จัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

3. ศูนย์รับคำขออนุญาต

ศูนย์รับคำขออนุญาตเป็นหน่วยงานใหม่ที่ออกแบบมาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการขออนุญาตจากหน่วยราชการ เพื่อทำหน้าที่คล้าย**ตัวกลางระหว่างผู้ขออนุญาตกับหน่วยงานผู้อนุญาต** เช่น การรับคำขออนุญาตและค่าธรรมเนียม การให้ข้อมูล ชี้แจง และแนะนำเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต เป็นต้น

ตัวอย่าง การขออนุญาตทำและขายสุรากลั่นชุมชน

เจ้าหน้าที่กรมสรรพสามิตจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย 2 ส่วน ดังนี้

1. พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493

- มาตรา 5
- ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. 2546 (ฉบับที่ 4)
- ประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตให้ทำและขายสุรากลั่นชุมชน พ.ศ. 2546
- ฯลฯ

ตัวอย่าง การขออนุญาตทำและขายสุรากลั่นชุมชน

สถานที่ทำสุรา กรณีทางราชการไม่สามารถออกหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน

8.5 แผนผังการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย

9. เอกสารหลักฐานคุณสมบัติ

ต้องนำมายื่นขออนุญาต

9.1 เป็นสหกรณ์

- สำเนาใบสำคัญรับจดทะเบียนสหกรณ์
- สำเนาข้อบังคับสหกรณ์
- รายชื่อคณะกรรมการของสหกรณ์

9.2 กลุ่มเกษตรกร

- สำเนาใบสำคัญรับจดทะเบียน
- สำเนาข้อบังคับกลุ่มเกษตรกร
- รายชื่อคณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกร
- สำเนาทะเบียนบ้านของคณะกรรมการ

ของกลุ่มเกษตรกร

9.3 นิติบุคคล

- สำเนาใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน

ห้างหุ้นส่วนจำกัด / บริษัทจำกัด

- สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคล
- สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น
- สำเนาหนังสือบริคณห์สนธิ
- สำเนารายละเอียดวัตถุประสงค์

ห้างหุ้นส่วนจำกัด / บริษัทจำกัด

- สำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัว

ประชาชนของผู้ถือหุ้น

9.4 กลุ่มบุคคลตามกฎหมายวิสาหกิจชุมชน

- สำเนาหนังสือสำคัญรับรองกลุ่มบุคคล
- สำเนาวัตถุประสงค์กลุ่มบุคคล
- รายชื่อและข้อมูลกลุ่มบุคคลธรรมดา

9.5 องค์การเกษตรกรตาม พ.ร.บ. กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. 2542

- สำเนาใบสำคัญรับจดทะเบียนองค์การเกษตรกร
- สำเนาข้อบังคับองค์การเกษตรกร
- รายชื่อคณะกรรมการขององค์การเกษตรกร
- สำเนาทะเบียนบ้านของคณะกรรมการ

10. บทกำหนดโทษที่สำคัญ

10.1 ขายหรือมีไว้เพื่อขายสุราที่ไม่เปิดแสดงเบียร์สุรา มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 4 เท่าของภาษีสุรา หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 33)

10.2 ขายสุราที่ไม่เปิดแสดงเบียร์สุราออกจากโรงงานสุรา มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 4 เท่าของภาษีสุรา หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 39)

10.3 ทำบัญชีไม่ถูกต้องตามความจริง หรือไม่ทำบัญชีแสดงจำนวนสุราหรือเชื้อสุรา มีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท (มาตรา 43 วรรคหนึ่ง)

10.4 ยื่นบัญชีแสดงจำนวนสุราหรือเชื้อสุราอันเป็นเท็จ มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 43 วรรคสอง)

10.5 มีแสตมป์สุราปลอม หรือมีแสตมป์สุราที่ใช้แล้วไว้ในครอบครอง มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 44)

หมายเหตุ :- การกระทำความผิดตามข้อ 10.1 ถึง 10.5 ยังมีโทษทัณฑ์ขโมยอนุญาตกำหนดไม่เกิน 6 เดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตอีกด้วย (มาตรา 46)

สำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 9

277 อ.ตารมมงคล 2 อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

โทร. 074-258781-4

โทรสาร. 074-258780

การขออนุญาตทำและขายสุรากลั่นชุมชน

1. คุณสมบัติของผู้ขออนุญาตทำสุรากลั่นชุมชน

- 1.1 เป็นสหกรณ์
- 1.2 เป็นกลุ่มบุคคลธรรมดาผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมายเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน
- 1.3 เป็นกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ขออนุญาต

1.4 เป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่มีผู้ถือหุ้นทุกคนมีสัญชาติไทยและมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ขออนุญาต

1.5 เป็นองค์การเกษตรกรตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ.2542 และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ในขณะที่ขออนุญาต

ทั้งนี้ ผู้ขออนุญาตทำสุรากลั่นชุมชนต้องไม่เป็นผู้ได้รับอนุญาตทำสุราที่มีในระดับชุมชน

จัดการความรู้โดย
นางชัยยี่นา ส่าและ
นักวิชาการสรรพสามิตชำนาญการ